

JAARPLAN GRIFFIE WAALRE 2019

Inleiding

Voor u ligt het "Jaarplan griffie 2019". Het jaarplan bestaat uit twee delen; een algemeen deel, met de reguliere taken, en een bijzonder deel. In het bijzondere deel wordt aangegeven wat de griffie in dit jaar doet, bovenop de reguliere taken.

Dit jaarplan is opgesteld door de griffie, op basis van een heisessie met de werkgeverscommissie (WGC) van de gemeenteraad en, na bespreking met de WGC en daaropvolgende bijstelling, vastgesteld door de WGC.

ALGEMEEN GEDEELTE: Wat doet de griffie van Waalre?

Missie van de griffie

De griffie ondersteunt en adviseert de raad, zijn leden en al zijn organen bij het invullen van hun volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol. Ook ondersteunt de griffie de raad bij de uitoefening van het budgetrecht en het initiatiefrecht. De griffie draagt bij aan het waarmaken van de ambities van de raad. De plannen en voornemens van de griffie sluiten aan op de ontwikkelingsfase van de raad binnen een veranderende bestuurlijke context en de wensen en voorkeuren van de raad. De werkzaamheden van de griffie kenmerken zich door kwaliteit, objectiviteit en openheid.

Het uitgangspunt van het werk van de griffie is het bewerkstelligen van een goede werkrelatie tussen raadsgriffie en gemeenteraad enerzijds en college en ambtelijke organisatie anderzijds. Doelstelling bij dit alles is om, met respect voor elkaars positie en verantwoordelijkheden, te komen tot een optimaal besluitvormingsproces, dat leidt tot zo breed mogelijk gedragen besluiten en daarmee zo goed mogelijk beleid, dienstverlening en producten voor de inwoners van Waalre.

Taakgebieden van de griffie

Coördinatie en afstemming

De griffie fungeert als **scharnierpunt** tussen gemeenteraad, college van B&W en de ambtelijke organisatie. De griffier vormt samen met de burgemeester en de secretaris de interne driehoek. Met beiden vindt ook geregeld bilateraal overleg plaats. Ook essentieel is het samenspel tussen ambtelijke organisatie en griffie bij het voorbereiden van raadsvergaderingen.

Advisering

De griffie ondersteunt de **procesgang** met het doel de kwaliteit van discussie en besluitvorming te bevorderen. De griffie heeft een adviserende en beleidsondersteunende rol bij de organisatie en werkwijze van de raad en organen verbonden aan of ingeschakeld door de raad zoals rekenkamer en accountant. Voor vakinhoudelijke adviezen op de gemeentelijke beleidsterreinen kan de raad, via de griffie, bij de collegeorganisatie terecht.

Facilitering

De griffie **adviseert en ondersteunt gemeenteraad, fracties en raadsleden**. Ook hier staan procesgang en kwaliteit centraal. Fracties en raadsleden zijn zelf verantwoordelijk voor de (politieke) inhoud van hun werk. De griffie fungeert dus niet als een soort 'fractiemedewerker' van de verschillende fracties en raadsleden.

Samenstelling griffie

De griffie van Waalre bestaat uit Wouter Ernes (raadsgriffier/ 0,89 fte), José Stokmans (griffiemedewerker/ plaatsvervangend griffier/ 0,9 fte) en Hester Vosmeer ((communicatie)adviseur/ 0,4 fte). Eerste plaatsvervangend griffier is José Stokmans en tweede plaatsvervangend griffier is Sylvia Cannemeijer (strategisch adviseur van het college).

De griffie valt onder directe verantwoordelijkheid van de gemeenteraad. De werkgeverstaken voor de griffie worden uitgevoerd door de werkgeverscommissie. De werkgeverscommissie kan desgewenst zaken in het presidium bespreken en/of advies vragen aan de voorzitter van de raad.

De werkgeversrol omvat in grote lijnen:

- Rechtspositionele zaken;
- Aansturen van de griffier (ook functionerings- en beoordelingsgesprekken) en fungeren als diens klankbord;
- Contact met de griffier over voortgang jaarplanning en andere griffiezaken.

Basistaken van de griffie

De griffie verzorgt **het secretariaat** voor de raad. Dat bestaat uit logistieke taken zoals postbewerking, de verzorging van de stukkenstroom en het faciliteren van vergaderingen. Ook doet de griffie agenda-, abonnementen-, lidmaatschappen- en relatiebeheer en beheert ze in- en externe databestanden. Veel procedurele taken worden verder verricht rond de voorbereiding van, ondersteuning tijdens en afhandeling van vergaderingen en andere bijeenkomsten van de raad of aan de raad gerelateerde organen.

De **beleidsmatige advisering en ondersteuning** richt zich op de organisatie - en werkwijze van de raad, de invulling van kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol, de communicatie van en over de raad, de doorontwikkeling van door de raad gewenste bestuurlijke vernieuwing (cultuur) en andere advisering bij raads- of fractie specifieke vragen. Daarbij kan gedacht worden aan de ondersteuning en coaching van fracties en raadsleden bij de toepassing van raadsinstrumenten (moties, amendementen, vragen, interpellaties en onderzoek). In een coachende rol bekijkt de griffie samen met een fractie of raadslid hoe een instrument optimaal ingezet kan worden om een doel te bereiken. Op politiek en vakinhoudelijk gebied kan de griffie niet adviseren.

Daarnaast adviseert de griffie aan de agendacommissie. De griffie kan toetsen of onderwerpen die door het college of anderen ter agendering worden aangeboden de juiste elementen bevatten voor correcte besluitvorming. Aan het presidium adviseert de griffie over organisatorische, logistieke en technische en huishoudelijke zaken van de raad en de griffie. Daartoe kan de griffie voorstellen en notities voorleggen aan het Presidium. Ook kan de griffie eigenstandig voorstellen en notities via het Presidium voorleggen aan de raad. Deze voorstellen gaan over de organisatie en werkwijze van de raad.

De griffie werkt in zeer veel verschillende vormen aan **procesmatige ondersteuning en advisering**. De ambtelijke organisatie kan bij de griffie terecht voor consultatie en advies over het te volgen proces. Op verzoek van de ambtelijke organisatie sluit de griffie ook aan bij vooroverleg aan het begin van het beleidsproces. In de interne driehoek wordt met behulp van de termijnagenda de planning en aanlevering van stukken besproken. De griffie stelt daarnaast voortgangs- en overzichtslijsten van aangenomen moties en toezeggingen op. De griffier bewaakt deze en bespreekt de

voortgang daarvan in het driehoeksoverleg. De griffie ondersteunt de voorzitter van de raad en de voorzitters uit de raadsledenpool. Onder meer wordt voor de voorzitter een werkagenda samengesteld. Ook notuleert de griffier de functioneringsgesprekken die de daartoe ingestelde commissie voert met de burgemeester. Procesmatige ondersteuning biedt de griffie verder nog bij het ontwikkelen, aanpassen en verbeteren van procedures en regelingen, het regisseren van informatie, advies en ambtelijke bijstand, het doorgeleiden van adviezen van en over de rekenkamercommissie naar de raad en het organiseren van deskundigheidsbevordering voor raadsleden, fractievertegenwoordigers en voorzitters.

In het kader van **logistieke en administratieve ondersteuning** is de griffie dienstverlenend aan individuele fracties, raadsleden en fractievertegenwoordigers en fungeert als vraagbaak voor hen. De griffie regelt facilitaire zaken (zoals reserveren vergaderruimten) en geeft informatie over bijvoorbeeld vergoedingen en huisregels. Ook verzorgt de griffie de vergoedingen voor fractievertegenwoordigers, het uitbetalen en de verantwoording van de vergoeding fractieondersteuning en doet ze het beheer van budgetten specifiek voor de raad en het actueel houden van informatie voor de raad.

In het kader van **bestuurlijk en ambtelijk overleg** vormt de griffie de schakel tussen de gemeenteraad en het college c.q. ambtelijke organisatie. In afstemmingsoverleg met burgemeester en secretaris komen termijnagenda, actuele zaken of nieuwe ontwikkelingen aan de orde die spelen in raad en/of college. Het contact met de burgemeester richt zich daarnaast op zijn rol als voorzitter en raadsspecifieke onderwerpen. Beleidsmedewerkers wenden zich geregeld tot de griffie voor advies over het te volgen proces en/of de vormgeving van voorstellen. Ook heeft de griffie veel ad hoc contacten met fractievoorzitters en raadsleden over uiteenlopende onderwerpen. Daarnaast neemt de griffier deel aan de tweemaandelijks griffierskring van de regio en aan verschillende intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Ook bezoekt hij incidenteel congressen of symposia (bijv. jaarcongressen VNG en VVG) en onderhoudt hij andere netwerkcontacten.

De griffie stelt de raad op verschillende manieren in staat om te **communiceren met inwoners**. Inwoners blijven via de Schakel en/of de website van de raad op de hoogte van vergaderdata en -stukken, mogelijkheden om invloed uit te oefenen en contactgegevens. De griffie beantwoordt vragen van inwoners en onderhoudt perscontacten. De griffie maakt inwoners die van het spreekrecht gebruik maken wegwijs. Het kan voorkomen dat de griffie vertegenwoordigers van organisaties en instellingen actief uitnodigt om in de vergadering aanwezig te zijn. De griffie stelt de fracties in staat zich tweemaal per jaar, rond Kadernota en Begroting, te profileren in een speciale uitgave van De Schakel. De griffie onderneemt of draagt bij aan projecten om de deelname aan de democratie te stimuleren en te versterken, zoals W100, Politiek Actief en de communicatie rond de Gemeenteraadsverkiezingen. Ook onderzoekt de griffie hoe de raad de eigen rol in de lokale samenleving kan versterken in het kader van de gewenste bestuurlijke ontwikkeling.

Als de raad eigenstandig besluit tot het instellen van een **onderzoek** treedt de griffier op als **ondersteuner/adviseur**. In deze raadsperiode hebben dergelijke onderzoeken niet plaatsgevonden. Hiervoor zijn ook geen standaardbudgetten beschikbaar.

In het kader van de **bedrijfsvoering griffie** stuurt de griffier de medewerkers van de griffie aan en voert functionerings- en beoordelingsgesprekken met hen. Ook geeft hij aanwijzingen aan medewerkers uit de organisatie die een rol vervullen bij de ondersteuning van de raad.

JAARPLAN GRIFFIE WAALRE 2019

BIJZONDER GEDEELTE: Wat doet de griffie van Waalre in 2019 nog meer?

Naast de primaire processen die in het vorige deel zijn geschetst, heeft de griffie enkele specifieke prioriteiten voor 2019 afgesproken met de werkgeverscommissie.

De Kracht van Waalre

De door de raad in 2016 vastgestelde visie De Kracht van Waalre markeerde een belangrijk moment in een doorgaande ontwikkeling van het Waalrese gemeentebestuur, parallel met de autonome ontwikkelingen in de samenleving. De twee ontwikkelingsrichtingen die in deze visie zijn uitgezet zijn samenwerking in de regio en samenwerking met de lokale samenleving. Vergaande samenwerking vraagt om een ander gebruik van de bestaande instrumenten en mogelijkheden. Dit is een continu proces.

In 2018 nam de gemeenteraad de kadernota Burgerparticipatie en Burgerinitiatief aan. De gemeentelijke organisatie realiseert van daaruit in 2019 een intensivering en versnelling van het samenwerken met inwoners: op ons of hun initiatief. De manier waarop de gemeenteraad (wettelijke) procedures en instrumenten kan benutten om burgerparticipatie en -initiatief democratisch en juridisch in te bedden en een maatschappelijk verantwoorde structuur te bieden voor deze ontwikkeling is (logischerwijs) nog niet uitgewerkt. Ook de manier waarop de raad zijn volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende taken kan vervullen zodat die naadloos aansluiten bij de gewenste communicatie en interactie met de samenleving is nog niet uitgekristalliseerd. De griffie besprak de wens om hierin stappen te zetten met de werkgeverscommissie. Deze legde vervolgens twee uitgangspunten neer:

- 1) Deskundigheidsbevordering is noodzakelijk: het is essentieel duidelijke, gedeelde spelregels te hanteren om het functioneren van de gemeenteraad te verhelderen en effectiever te maken. Pas als de gemeenteraad weet welk spel hij speelt, is hij ook in staat zich in dat spel te ontwikkelen en zich te verbeteren. Als er voortdurend disputen zijn over structuur en functioneren, is het niet mogelijk een koers uit te zetten naar een stip op de horizon.
- 2) De beweging naar meer burgerparticipatie moet doorgaan. De raad moet opties voorgelegd krijgen.

Vanuit dit uitgangspunt zochten en vonden wij als griffie aansluiting bij Democratie in Actie, een ondersteuningsprogramma van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, dat werd ontwikkeld samen met een aantal partners als de VNG en de Vereniging voor Raadsleden. Op basis van een aantal oriënterende gesprekken, zien wij deelname aan dit intensieve programma als een goede kans voor Waalre. Het kiest het huidige functioneren van het hele systeem (raad, college, organisatie en samenleving) als uitgangspunt en reikt middelen aan om stappen naar het gewenste niveau te zetten. Deze kunnen gericht zijn op de eigen kennis en -vaardigheden of op het verbeteren van de aansluiting tussen de verschillende gremia.

Globaal kent dit programma drie fasen:

- 1) Intake: een gesprek met vertegenwoordigers van Democratie in Actie om de vraag, het aanbod en het draagvlak in alle gemeentelijke gremia helder te krijgen.
- 2) Analysefase: met behulp van een methodiek inzicht verwerven in de actuele kwaliteit van de lokale democratie.
- 3) Op basis van de resultaten: (voor de raad) traject Ondersteuning en Toerusting raadsleden waarbinnen op basis van de uitkomsten verschillende programma's en methodieken kunnen worden ingezet.

Naar verwachting zal dit traject in ieder geval een groot deel van 2019 in beslag nemen. Waarschijnlijk loopt het nog deels door in 2020.

De griffie vervult hierin de volgende rollen en taken:

- 1) Omdat het initiatief van de griffie uitgaat, nemen wij het voortouw. Wij voeren overleg met de collegeorganisatie voor draagvlak en afstemming. Ook onderhouden we het contact met Democratie in Actie. We zorgen dat bij intake de juiste mensen aan tafel zitten en dat alle betrokkenen weten op welke koers we ons bevinden.
- 2) We organiseren, begeleiden en faciliteren de analyse-fase. In deze fase levert Democratie in Actie deskundigheid aan om onderzoek te doen naar de huidige stand van zaken binnen onze lokale democratie. De griffie doet, waar nodig in samenwerking met de ambtelijke organisatie, datgene wat nodig is om dit proces mogelijk te maken: van het reserveren van ruimtes en het verspreiden van stukken tot het mee vormgeven van het traject, het toespitsen van onderzoeksinstrumenten op de Waalrese situatie en het aandragen van contactpersonen. In het afrondende stadium van deze fase, stemt de griffie intensief af met Democratie in Actie en met alle betrokkenen: voor een vervolproces met verschillende bijeenkomsten is immers draagvlak nodig. Ook moet het realistisch zijn, binnen de bestaande planningen passen, georganiseerd en gefaciliteerd worden.
- 3) Op basis van resultaten in de analysefase komt Democratie in Actie met een aanbod voor deskundigheidsbevordering en ontwikkeling. De griffie organiseert, begeleidt en faciliteert de activiteiten die daarin aan de raad worden aangeboden.

In alle fasen staat de griffie open voor vragen en overleg.

Regulier

Werkgroepen

De griffie voert op dit moment het secretariaat van de raadswerkgroepen De Kracht van Waalre en Ishoj, de Auditcommissie, de Rekenkamercommissie en de Werkgeverscommissie. Deze werkgroepen blijven bestaan om een aantal zaken voor de raad voor te bereiden. Nieuwe raadswerkgroepen of commissies die kunnen ontstaan zullen eveneens door de griffie ondersteunt worden.

Scholing naar behoefte raad en excursies voor de raad

Naast het hierboven beschrevene over de deskundigheidsbevordering in het kader van de Kracht van Waalre, staat de griffie altijd klaar om op verzoek vanuit de raad scholing of excursies te organiseren.

Raadsuitstapje

Zoals elk jaar zal de griffie in de tweede helft van het jaar weer een raadsuitstapje organiseren. De ideevorming hiervoor zal samen met de raadsleden worden opgepakt. Dit zal dit jaar sterker in het teken staan van werkbezoek.

Bijwonen en verslaglegging functioneringsgesprek burgemeester

De griffier is als notulist aanwezig bij het functioneringsgesprek van de burgemeester. De verslaglegging van dit gesprek vergt doorgaans veel tijd. Er moet namelijk een balans gevonden worden tussen een woordelijk verslag en een beschrijvend verslag, waaruit de belangrijkste zaken helder en objectief naar voren komen. Daarbij wordt ernaar gestreefd dat alle gespreksdeelnemers hun handtekening onder het verslag zetten, wat in de praktijk ook de nodige tijd en energie vergt.

Overig

Evaluatie Reglement van Orde

In het betreffende raadsvoorstel staat het voorstel dat de griffie de werking van dit Reglement van Orde evalueert en daarbij alle raadsleden die dat wensen, een vertegenwoordiger namens het college en een vertegenwoordiger namens het MT uitnodigt. In overleg met de werkgeverscommissie is besloten dat dit jaar een korte evaluatie van en kleine aanpassingen aan het RvO worden uitgevoerd.

Onderzoek versterken beeldvormende fase.

Aangezien in de raad de wens gehoord wordt om de beeldvormende fase te versterken, is, in overleg met de werkgeverscommissie, besloten dat dit jaar een kort onderzoek zal worden gedaan ten behoeve van een klein voorstel voor het versterken van de beeldvormende fase van de besluitvormingscyclus.

Nieuwe wijze vaststellen Kadernota

Op verzoek van het presidium wordt door de griffier, in samenwerking met de portefeuillehouder financiën, de gemeentesecretaris en team financiën een nieuwe manier van behandelen van de Kadernota voorbereid.

Actualiteit

Gedragscode.

De huidige gedragscode stamt uit 2013. Volgens de externe, deskundige inleider bij het introductieprogramma van de raad is deze niet meer goed bruikbaar. Deze zou dus kunnen worden herzien. Het vaststellen van een nieuwe gedragscode zou eventueel ook benut kunnen worden als een volgende processtap in de bestuurscultuur. Als hiervoor wordt gekozen, regelt de griffie hiervoor een analyse door een extern deskundige en begeleidt dit proces.

Auditcommissie.

Naar aanleiding van veranderingen van de regels voor het horizontaal toezicht tussen raad en college en de rol van de auditcommissie, wordt het misschien nodig om een nieuwe verordening voor een auditcommissie te maken.

Rechtspositie.

Naar aanleiding van het nieuwe rechtspositiebesluit van de minister (eind 2018) moet helaas geconcludeerd worden dat onze gloednieuwe 'verordening rechtspositie' op enkele punten zal moeten worden aangepast. Op het moment dat dit onverkort duidelijk is geworden, zal dit zal in samenwerking met de P&O afdeling van de collegeorganisatie worden opgepakt.

Politiek actief.

Voor dit jaar, na de verkiezingen, wordt ervoor gekozen om geen tijd en energie te steken in de cursus Politiek Actief. Voor volgend jaar wordt dit onderwerp/project wel graag warm gehouden.